

PARTICIPATIEF BUDGET

PARTICIPATIEVE DUURZAME WIJKEN

Raad van de Participatieve Duurzame Wijken van 19 april 2018

Verslag van de uitwisselingen en de beslissingen genomen door de Raad van de Participatieve Duurzame Wijken (RPDW) omtrent de subsidieaanvragen ingediend in het kader van het eerste participatief budget van de projectoproep « Vooruit met de Wijk – Participatieve Duurzame Wijken 2018 ». Dit document omvat een synthetisch overzicht van de besproken elementen, de aanbevelingen en de door de Raad genomen beslissingen voor elk project.

Wijken die aanwezig waren voor de presentatie van hun projecten

- PDW « Ô Don » (Jette)
- PDW « Habiquart L 28 » (Brussel-centrum)
- PDW « City Zen » (Evere)

Samenstelling van de Raad

Effectieve leden :

Fabrice LESCEU	Administratie Leefmilieu Brussel
Carol CLARA	Begeleiding van de Participatieve Duurzame Wijken
Mayliss FRANCOIS	Réseau Transition (Transitienetwerk)
Nour KOUMI	Kabinet van de Minister voor Leefmilieu (Mevrouw Céline Fremault)
Nicolas DE BROUWER	PDW « Hoogveld » (Sint-Agatha-Berchem)
Rafael TORRES CAMPOS	PDW « Les jardins » (Schaarbeek)
Jeannine FALLY	PDW « Les jardins » (Schaarbeek)
Thérèse SOBIESKI	PDW « Demain Rodebeek » (Sint-Lambrechts-Woluwe)

Verontschuldigd :

Dimitri DE VALCK	PDW « Green Thieffry » (Etterbeek)
------------------	------------------------------------

Waarnemers :

PDW « Dupont plus verte » (Sint-Joost-ten-Node)
PDW « Living the box » (Brussel-centrum)

Animators :

Arnaud BILANDE	Begeleiding van de Participatieve Duurzame Wijken en het participatief budget
Marie DUQUESNE	Begeleiding van de Participatieve Duurzame Wijken en het participatief budget

De Raad werd gehouden in de lokalen van Leefmilieu Brussel in de BEL op de site van Thurn & Taxis (Havenlaan 86C, 1000 Brussel), op 19 april 2018 van 18u30 tot 22u00.

Modaliteiten betreffende de besluitvorming

De subsidieaanvragen werden door alle leden van de Raad gelezen en geanalyseerd op basis van de criteria en prioriteiten vastgelegd in het reglement van het Participatief Budget van de Participatieve Duurzame Wijken. Elke beslissing werd genomen na een uitwisseling van standpunten en argumenten van elke persoon met oog voor het bekomen van een consensus. De Raad mocht een keuze maken tussen 3 beslissingen :

- **Het project is aanvaard zonder voorwaarden** : het project is aanvaard met de mogelijkheid om de aandacht te trekken op enkele nuttige aspecten, maar die geen voorwaarde zijn voor de toewijzing van de subsidies.
- **Het project is aanvaard onder voorwaarden** : Stelt niet het volledige project ter discussie maar enkel één of een paar specifieke punten.
  - Kan worden ingetrokken mits een herformulering van het project binnen de 2 weken na de Raad, met de steun van de coach en LB.
  - Moet worden gemotiveerd en duidelijk zijn.
- **Het project is geweigerd** : Het project is geweigerd en krijgt voor deze fase geen subsidie. De wijk wordt verzocht om het project opnieuw te formuleren teneinde hem, indien gewenst, in te dienen voor het volgende Participatief Budget.

Herinnering van de procedures voor het vastleggen van de begrotingen voor de wijken :

- Een subsidie gaat altijd gepaard met een **Ministerieel besluit** afgeleverd door de toezichthoudende minister (Mevrouw Céline Fremault).
- Wat Leefmilieu Brussel betreft, wordt bij elk besluit een **overeenkomst** gevoegd die bepaalde vereisten toelicht : aard, omvang, aandachtspunten, tijdsduur, posten van de kosten die in aanmerking komen...
- De subsidie wordt slechts officieel toegekend na :
  - Het advies van de Inspecteur van Financiën
  - Het akkoord van de Minister van begroting (indien van toepassing)
  - Officiële goedkeuring van de Minister
  - Toezegging aan de begroting van Leefmilieu Brussel

Synthese van de subsidieaanvragen en de toegewezen bedragen

Naam wijk	Gemeente	Naam van het project	Gevraagd bedrag	Toegewezen bedrag
City Zen	Evere	Project 1 : Collectieve compost	€ 2 698,55	€ 2 698,55
		Project 2 : Participatieve moestuinen	€ 5 483,13	€ 5 483,13
		Project 3 : Fietsproject	€ 4 477,79	€ 4 477,79
		Project 4 : Wildbreien in de stad	€ 711,62	€ 711,62
Habiquart L 28	Laken	Tuinproject met compost, moestuin, kookruimte, kippenhok, ontmoetingsruimte, boomgaarden en tanken	€ 14 841,22	€ 7830,53
Ô Don	Jette	Moestuinen en speelruimten in het Huybrechts park	€ 13 360,00	€ 5 200
Totaal			€ 41 572,31	€ 26 401,62

Analyse van de projecten

City Zen

De dynamiek van de wijk werd door de leden van de Raad unaniem toegejuicht omwille van haar participatieve en intergenerationele dimensie maar ook voor het geleverde denkwerk rond de duurzaamheid van de projecten. Ze heeft een voorbeeldfunctie wat betreft de ontwikkeling van samenwerkingen tussen de wijken en de lokale verenigingen.

Project 1 / Collectieve compost

De banden die werden ontwikkeld met de Participatieve Duurzame Wijk « Univert » zijn een werkelijke aanwinst. Hierdoor zullen de twee wijken zich kunnen versterken op het gebied van composten.

Advies/opmerkingen :

Er bestaan een hele reeks manieren om een compost aan te leggen en te beheren. Er moet op voorhand worden geïnformeerd om te weten welke methode het meest geschikt is voor de groep.

Beslissing : Het project is aanvaard zonder voorwaarden

Aangevraagd budget : 2698 euro

Toegewezen budget : 2698 euro

Project 2 / Participatieve moestuinen

Het volledig proces werd goed doordacht, stap per stap. Het idee om uit te proberen op kleine percelen is uitstekend.

Advies/opmerkingen :

Wat betreft het nodige materiaal voor de constructie van de bakken, dringt de raad aan op het gebruik van hoogwaardige materialen indien de bedoeling is om later het materiaal ter beschikking te stellen van de bewoners voor andere toepassingen. Het zou ook interessant zijn om te informeren bij verenigingen die materiaal uitlenen zoals Tournevie, die professioneel materiaal ter beschikking stelt.

Beslissing : Het project is aanvaard zonder voorwaarden

Aangevraagd budget : 5.483,13 euro

Toegewezen budget : 5.483,13 euro

Project 3 / Fietsproject

De Raad toonde extra interesse voor dit project! De aanpak is volledig en combineert herstelling en opleiding. Er werd grondig nagedacht, zowel over duurzaamheid als over de prijs van de bijdrage (30 euro om overeen te stemmen met het Vill'O abonnement). Proficiat !

Advies/opmerkingen :

De prijzen die voor het project zullen worden gehandhaafd (5, 8, 15 euro) liggen een pak lager dan de prijzen in de gespecialiseerde winkels. De groep moet nagaan of in de toekomst de kosten zullen worden gedekt. Maar de prijzen moeten echter ook voor iedereen betaalbaar blijven.

Beslissing : Het project is aanvaard zonder voorwaarden

Aangevraagd budget : 4.477,79 euro

Toegewezen budget : 4.477,79 euro

Project 4 / Wildbreien in de stad

Advies/opmerkingen :

Overwegen om buiten de bomen nog andere dingen aan te kleden door beroep te doen op de creativiteit van bejaarden (omheining van parken, parkeermeters...) ?

Beslissing : Het project is aanvaard zonder voorwaarden

Aangevraagd budget : € 711,62 euro

Toegewezen budget : € 711,62 euro

Habiquart L28

Project 1 / Globaal project (compost, moestuin, kookruimte, kippenhok, inrichtingen, boomgaard, tanken)

Zeer mooi project dat aansluit op de bestaande dynamiek en tegelijkertijd een grotere openheid op de wijk bevordert. De presentatie in het begin van de raad, over de ondervonden moeilijkheden omwille van de door het Gewest slecht onderhouden muur werd geapprecieerd, ze toont een transparantie en een realiteitszin voor de voortzetting van de projecten. Het project is in zijn geheel coherent en combineert verschillende activiteiten die het mogelijk zullen maken om een divers publiek te bereiken.

Advies/opmerkingen :

Het project is ambitieus en zal veel inzet vereisen. De raad waarschuwt de groep over het risico van een eventuele uitputting omwille van overbelasting. Er moet worden nagedacht over de

duurzaamheid van het project, door een verdeling van de taken en verantwoordelijkheden en door nieuwe levende krachten in de wijk te gaan zoeken teneinde uitputting te voorkomen.

Vragen over het budget :

De post betreffende de moestuinbakken en het geotextiel (8 mulchdoeken) lijkt te zijn onderschat. Er moet worden geïnformeerd bij verschillende leveranciers.

De post betreffende de afschrijving van de autokosten werd geweigerd. Deze kosten passen niet in het kader van de financiering van Leefmilieu Brussel.

Beslissing : Het project is aanvaard onder voorwaarden

Gezien de omstandigheden en de elementen die werden aangevoerd tijdens de presentatie van de wijk met betrekking tot de staat van de muur die aan het terrein grenst, geeft de Raad zijn akkoord voor de toewijzing van een subsidie ter waarde van 50% van het gevraagde bedrag, mits er rekening wordt gehouden met de volgende aandachtspunten :

- De posten betreffende elementen die niet haalbaar zijn op middellange termijn (6 maanden tot één jaar) verwijderen en zich beperken tot maximum 3 projecten.
- De onkostenvergoeding van vrijwilligers is toegestaan voor zolang deze niet aan één enkele persoon wordt toegekend, zorgt voor de diversificatie van de vrijwilligers en nieuwe bewoners, waaronder jongeren, bij het project betreft.

De wijk wordt verzocht om een nieuw budget in te dienen en Leefmilieu Brussel zal zijn akkoord geven met het mandaat van de Raad.

Aangevraagd budget: 14 841,22 euro

Toegewezen budget : € 7830,53

Ô don

De dynamiek die door de wijk wordt opgestart is interessant omdat ze handelt over kwesties in verband met de herwaardering van de openbare ruimte via verschillende benaderingen. Het voorafgaande voorbereidingswerk, geleverd in samenwerking met Suède 36, werd ook opgemerkt en zorgt voor een globale visie op de inrichtingen.

De opening van de moestuin op het park zal zorgen voor een grotere mobilisatie van de bewoners en een betere sensibilisering voor milieukwesties.

Een deel van de projecten (as 2 en as 3) valt echter buiten het kader van het participatief budget, zijnde « *de bewoners die zich inzetten voor hun wijk, door projecten te ontwikkelen ten gunste van het milieu en duurzame ontwikkeling, aanmoedigen en steunen* ».

Ze hebben meer betrekking op ludieke stadsvernieuwing, ook al spelen ze een rol in de verbetering van de leefruimte.

Project 1 / Moestuinen en speelruimten

As 1 : Uitbreiding van de moestuin en inrichting van een ruimte om « ontmoetingen te kweken »

Het project zorgt voor de versterking van de dynamiek van de moestuin en helpt om meer mensen te bereiken. Het valt volledig binnen de criteria en de doelstellingen van het participatief budget.

Advies/opmerkingen :

De raad vestigt de aandacht op de verandering van de omvang van de moestuin en de plaatsing van “incredible edible” bakken die een redelijk grote inzet en dagelijks onderhoud vereisen. Er moet goed worden geïnformeerd alvorens het project te lanceren, door eventueel met andere wijken die bakken hebben geplaatst te gaan praten (bijvoorbeeld BLED of Bonaventure) en door specifieke informatie te lezen over dat onderwerp (Les incroyables comestibles, Plantez des légumes, faites éclore une révolution, Pam Warhurst, Joanna Dobson over vertelde ervaringen). Opgelet ook voor de afkomst van de zaden, bij de aankoop van zaden die “vrij zijn van rechten”.

As 2 : Inrichting van een « ontmoetingszone » tegenover de Speeltuin (Zone grote spelen)

De as betreffende de inrichting van de « zone groot » roept vragen op : is het de bevoegdheid van een burgercollectief om een regionale subsidie aan te vragen voor inrichtingen in een gemeentelijk park ? In het kader van de Participatieve Duurzame Wijken, is het standpunt van het Gewest om geen stedelijke voorzieningen (meubilair) te financieren die onder de bevoegdheid van de Gemeente vallen. De raad verzoekt de groep om de gemeente aan te spreken over deze vragen. Het stadsmeubilair moet worden onderhouden door de eigenaar van de ruimte.

As 3 : Herinvestering van de petanquepistes en speelruimten

- Reuzespelen, picknicktafels en prieel : spelen zijn een goede toegangspoort om een dynamiek op te starten voor de ruimte maar het moet ook de mogelijkheid bieden om uit te wisselen en te debatteren rond milieukwesties. Voor al het materiaal stelt zich de vraag over het beheer en de opberging. Wie mag er gebruik van maken? Wanneer? Onder welke voorwaarden?
- Wat betreft de opbergbanken, werd het bedrag voor 3 opbergbanken te hoog bevonden (4.500 euro).
- Verf op de grond : dit kan interessant zijn omdat het een verband kan leggen tussen de verschillende ruimten maar de Raad ziet momenteel geen verband met de doelstellingen van de duurzame wijken.
- Houten Japans pad : Volgens de Raad hoort deze post bij de inrichting van het park, en valt dus onder de bevoegdheid van de Gemeente.

Advies/opmerkingen :

De Duurzame Wijk Wiels heeft ook opbergbakken voor spelen, die ze voor een bedrag van 2.000 euro hebben vervaardigd. Het zou interessant zijn om met hen contact op te nemen om te weten hoe ze het project hebben geleid.

De toegang tot de spelen en het beheer van het materiaal zijn aspecten die moeten worden verduidelijkt alvorens de aankoop van eender welk materiaal.

Beslissing : Het project is aanvaard onder voorwaarden

De raad geeft zijn akkoord voor de financiering van de posten betreffende de inrichting van de « Moestuinen/Incredible edibles » alsook een deel van de posten om het park gezelliger te maken. De posten betreffende de inrichting van een ontmoetingszone werden geweigerd. Op basis van deze elementen werd het budget verlaagd, de wijk wordt verzocht om de posten die voor hem essentieel lijken opnieuw te verduidelijken, rekening houdend met de opmerkingen van de Raad.

Aangevraagd budget : 13.360,00 euro

Toegewezen budget : 5.200 euro